

Aanbiedingsnotitie gezamenlijk AB (agendapunt I.2, II.1, III.1)

aan:	de leden van het algemeen bestuur RUD Utrecht en Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
van:	gezamenlijk DB RUD Utrecht en ODRU
opsteller:	Projectgroep routekaart verkenning één robuuste OD
DB-portefeuillehouder(s)	Sjors Fröhlich en Gerrit Spelt
onderwerp:	Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 7 december 2023
bijlage:	Bijlage 1 - Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht Bijlage 2 - Concept persbericht (vertrouwelijk) Bijlage 3 - Brief BOR d.d. 24 november 2023

Doel:

- X ter besluitvorming
- O ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Samenvatting

Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van maart 2023 (RUD Utrecht) / juli 2023 (ODRU) besloten tot voortzetting van de verkenning van de mogelijkheden tot het vormen van één robuuste omgevingsdienst voor de gehele provincie Utrecht. Aan de directeuren is opdracht gegeven om een vervolgaanpak op te stellen. Voor u ligt de 'Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht'. De routekaart is op 14 november 2023 besproken in een gezamenlijk Regievoerdersoverleg. De uitkomsten van dit (en eerdere) gezamenlijke Regievoerdersoverleg zijn in deze routekaart verwerkt. De regievoerders waren positief over de routekaart en vroegen aandacht voor een goede uitwerking van het besluitvormingsproces en de governance in de breedste zin van het woord. Hun vragen en adviezen zijn in deze versie van de routekaart verwerkt. Verder is op het verzoek van de regievoerders en de gezamenlijke DB's een risicoparagraaf toegevoegd aan de routekaart. Het voorstel aan uw bestuur is om aan de hand van deze routekaart aan de stuurgroep te vragen fase 1 'richten' te gaan uitvoeren.

Voorstel

Voorgesteld wordt:

1. te besluiten om te starten met het traject om één robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht op te richten, met 1 januari 2026 als geplande startdatum van de nieuwe organisatie;
2. in te stemmen met de "Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht" waarin dit traject is beschreven;

3. een stuurgroep in te stellen die bestaat uit de voorzitters van beide omgevingsdiensten, beide directeuren en één extra dagelijks bestuurslid per omgevingsdienst, aan te wijzen door het DB van die omgevingsdienst;
4. de stuurgroep opdracht te geven om de fase 1 'richten' uit te voeren;
5. de stuurgroep opdracht te geven om fase 1 'richten' te financieren met de ter beschikking gestelde middelen uit de SPUK-IBP en de middelen van de provincie Utrecht;
6. te starten met de uitvoering van beslispoint 1 tot en met 5 indien en zodra de algemeen besturen van zowel de ODRU als van de RUD Utrecht hebben besloten conform dit voorstel.

Toelichting

Inleiding

Het algemeen bestuur van de ODRU heeft in juli 2023 (in vervolg op de besluitvorming van het algemeen bestuur in april 2023) besloten om de verkenning van de mogelijkheden om te komen tot één robuuste omgevingsdienst voor de gehele provincie Utrecht voort te zetten. Het algemeen bestuur van de RUD Utrecht had daar in maart 2023 al toe besloten. De directeuren kregen de opdracht om een vervolgaanpak op te stellen en deze in het najaar van 2023 te agenderen voor de gezamenlijke algemeen besturen van de ODRU en de RUD Utrecht.

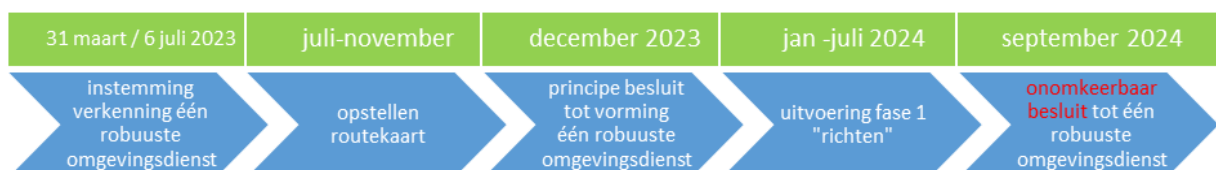
Overwegingen

Na de gezamenlijke aanpak van de PFAS-problematiek, een advies over de bruidsschat in coproductie, het onderling uitwisselen van bodemcollega's etc. is het zover: de ODRU en de RUD Utrecht leggen de route voor om samen per 1 januari 2026 één robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht te vormen. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving.

In dit document wordt de route geschetst naar een breed gedragen overgang van de huidige twee omgevingsdiensten ODRU en RUD Utrecht naar één robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht. De werknaam voor de nieuwe organisatie is Omgevingsdienst Utrecht. De route bestaat uit drie onderdelen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'. In de nu voorliggende routekaart is het onderdeel 'richten' volledig uitgewerkt en zijn de onderdelen 'inrichten' en 'verrichten' kort toegelicht. In de routekaart is een bestuurlijke samenvatting opgenomen. In de aanloop naar de vergadering van de gezamenlijke algemeen besturen is op verzoek van de regievoerders en de gezamenlijke DB's een risicoparagraaf toegevoegd aan de routekaart.

Proces verkenning van één robuuste Omgevingsdienst

In de notitie over de Verkenning van de mogelijkheden voor een robuuste omgevingsdienst voor de vergadering van het algemeen bestuur in maart (RUD Utrecht) / juli (ODRU) is een procesbeschrijving met tijdlijn opgenomen. Onderstaand zijn dezelfde processtappen opgenomen, maar met een aangepaste tijdlijn. De verkenning van de mogelijkheden van één robuuste omgevingsdienst is nu afgerond. Met deze notitie wordt voorgesteld een "principebesluit" te nemen om wel of niet een traject tot één robuuste omgevingsdienst in te gaan aan de hand van de bijgevoegde routekaart.

In bijgevoegde routekaart is ook een planning opgenomen, weergegeven in onderstaande illustratie. Voorgesteld wordt te starten met de uitwerking van fase 1 'richten'. Bij start van fase 1 in januari 2024 wordt voorzien dat het algemeen bestuur in september 2024 kan besluiten of gestart kan worden met fase 2 van de routekaart: 'inrichten'.

Proces

Besluitvorming

In december 2023 nemen de algemeen besturen een principebesluit over de oprichting van één robuuste omgevingsdienst voor Utrecht. In september 2024 volgt het onomkeerbare besluit van de algemeen besturen aan de hand van de ontwerp-gemeenschappelijke regeling, de rudimentaire begroting en het richtingsplan. Dit besluit is pas definitief onomkeerbaar als na de beide algemeen besturen ook de vereiste meerderheid van de colleges van burgemeester en wethouders van de Utrechtse gemeenten en het college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht instemmen met de oprichting van- en deelneming aan de nieuwe robuuste omgevingsdienst (conform de Wet gemeenschappelijke regelingen).

Betrokkenen

De omgevingsdienst van de toekomst bouwen in de provincie Utrecht doen we samen! Belangrijk is dat alle betrokkenen zich daadwerkelijk betrokken voelen, weten wat hun rol is en wanneer communicatie volgt. In hoofdlijnen zijn de betrokkenen in het proces: projectorganisatie, organisaties van ODRU en RUD, medezeggenschapsorganen, provincie en gemeenten. Met de medezeggenschapsorganen is afgesproken, dat na het besluit van 7 december 2023 in onderling overleg de wijze van inspraak per document uit fase 1 wordt bepaald.

Op verzoek van de regievoerders is de projectorganisatie uitgebreid met een klankbordgroep van regievoerders. Periodiek komt deze groep bij elkaar om de grote lijn van het traject te volgen en te bespreken vanuit de opdrachtgeversrol en de rol als adviseur van de eigenaar. Op verzoek van de gezamenlijke DB's is nadrukkelijker toegelicht dat de projectorganisatie rondom mijlpalen ook de raden/staten meeneemt in de communicatie om hen voldoende te informeren en voor te bereiden op besluitvorming.

Financiën

Een fusie gaat altijd gepaard met eenmalige kosten. De hoogte van deze eenmalige kosten wordt mede bepaald door de keuzes die gemaakt worden. Bijvoorbeeld: zo snel mogelijk op een uniforme manier in één VTH-zaaksysteem werken, brengt meer eenmalige kosten met zich mee dan uitfasering van systemen en werkwijzen gedurende een langere periode. De kosten zijn niet gelijk verdeeld over de fasen. In fase 1 'richten' zullen veel minder eenmalige kosten worden gemaakt dan in fase 2 'inrichten'.

Voor fase 1 is de raming dat er € 400.000 eenmalige kosten gemaakt worden voor inzet van een extern projectmanager, externe expertise en eigen medewerkers. Het voorstel is deze kosten eerst te dekken uit de aangevraagde SPUK IBP en vervolgens uit de middelen die toegezegd zijn door de provincie.

Het voorstel is om de uitvoering van fase 2, waarin een veelvoud van de kosten van fase 1 zitten, pas te starten nadat de benodigde middelen voor eenmalige kosten zijn toegezegd. Hiertoe zijn de directeurs aanvullend op bovenstaande middelen in gesprek met het Rijk. De totale middelen moeten bij de start van fase 2 voldoende zijn om te komen tot één robuuste omgevingsdienst.

In fase 3 'verrichten' is er geen sprake meer van eenmalige kosten. De financiering hiervan wordt opgenomen in de reguliere begroting van de Omgevingsdienst Utrecht.

Verder hebben de omgevingsdiensten spelregels opgesteld die zij hanteren tijdens het doorlopen van alle fases van de routekaart. Deze spelregels voorkomen dat er zonder afstemming beslissingen worden genomen die mogelijke gevolgen hebben voor de nieuwe organisatie.

Juridische toets

Zie bij kopje 'Besluitvorming' onder Toelichting.

Communicatie en medezeggenschap

Komende week is er een communicatiemoment ingepland voor alle medewerkers van de twee omgevingsdiensten. In overleg met de regievoerders stelt de projectgroep ook een informatiebrief op die verstuurd wordt naar de colleges, met het advies deze ook door te sturen aan de raden / staten. Beide omgevingsdiensten zullen naar aanleiding van het besluit van de algemeen besturen een nieuwsbericht op hun website en social media plaatsen. Het concept persbericht is in bijlage bij deze notitie gevoegd.

Op 20 november 2023 is overlegd met de Bijzondere Ondernemingsraad, gevormd uit drie leden van de ondernemingsraad van elk van beide omgevingsdiensten. De BOR heeft zijn aandachtspunten kenbaar gemaakt in zijn brief d.d. 24 november 2023 (zie bijlage). De BOR geeft aan dat er goed is nagedacht over de routekaart en dat de indeling van de route in drie fasen helder is. De BOR heeft er vertrouwen in dat we een zorgvuldig proces ingaan richting het besluit om de RUD Utrecht en de ODRU tot één robuuste omgevingsdienst in Utrecht te maken. Aandacht wordt onder andere gevraagd voor flexibiliteit in de route, goede communicatie en betrokkenheid van medewerkers, dat er geen besparingsdoelstelling is, dat de financiering nog niet definitief is georganiseerd, de gelijktijdigheid met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, het nadere gesprek over de elementen die nodig zijn voor een goede kwaliteit van dienstverlening en de tijdige betrokkenheid van de medezeggenschap. De aandachtspunten van de BOR worden door de stuurgroep meegenomen in het vervolgtraject.
